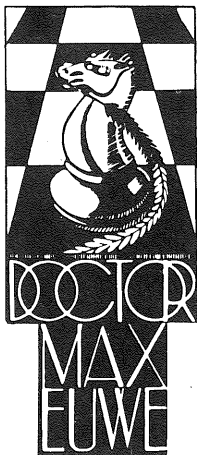

NIEUWSBRIEF

nummer 15
oktober 1990
kwartaal-
uitgave
redactie:
L.C.M.
Diepstraten

Geopend
dinsdag t/m
vrijdag van
10.30-16 uur.
en elke eerste
zaterdag van
de maand

'Jong talent' in 1966 te Groningen aan de slag.
Euwe (65) doet bij Timman (15) de eerste zet.

Foto:
Spartanstad
Fotoarchief/
Stichting NFGC

MAX EUWE-CENTRUM
POSTBUS 11513 1001 GM Amsterdam
Paleisstraat 1 Tel. 020 - 25 70 17

De Heren C. Snoep RA, voorzitter
L.C.M. Diepstraten, secretaris
Drs. J.D.G. Noach RA, penn.m.

Mevrouw I. Bakker
De Heren H. Böhm
L. v.d. Kar
B. Kok
Dr.Ir. F.A. Kuijpers
Dr. J.F.M. Meijer
H.A. Wille

Adviseur Topschaak: J. Timman
Administrateur: J. Adema
Bibliothecaris: F. Verbeek
Secretariaat: mw. E.E. Dirksen

Hoofdsponsor: **ptt nederland**

1. Dank zij de forse inspanningen van Bestuursleden en medewerkers kan gesteld worden dat de ontwikkelingen met betrekking tot het Max Euwe-Centrum zeker niet ongunstig zijn, ook niet in financieel opzicht. Werd er in de jaren 1987 en 1988 nog met relatief grote verliesposten gewerkt, in 1989 was er eindelijk een klein positief resultaat. De verbetering van het financiële resultaat werd vooral bereikt door de gevoerde actie in het bedrijfsleven.

Toch zal ervoor moeten worden gezorgd, dat ook de schaakwereld zelf de nodige bijdrage blijft leveren. De KNSB doet dit reeds met een jaarlijkse structurele bijdrage. Ook de donateurs, zowel de individuele schakers als de diverse schaakclubs zouden door hun betekende bijdrage de positieve ontwikkelingen moeten ondersteunen.

Daartoe zijn er twee zaken welke thans bijzondere aandacht vragen: allereerst roept het bestuur bij deze drie donateurs, die tot nu toe hun bijdrage over 1990 nog niet betaald hebben op alsnog het hen toegezonden acceptgiroformulier alsnog in te vullen, te ondertekenen en aldus de donatie over te maken.

Op de tweede plaats zal getracht moeten worden belangrijk meer donateurs te werven. Daartoe zullen wat creatieve gedachten op tafel moeten komen. Wie daar bruikbare ideeën voor kan aandra-

gen zal daarvoor in het bestuur een wil-
lig oor vinden.

2. Overzicht van de bedrijvendonateurs:

Koninklijke Ahold
AKZO
Audio Sonic Nederland
Bakker Versteegh & Co
De Brauw & Westbroek
BSO
Cap Gemini Pandata
Cementbouw
Coopers & Lybrand Dijker Van Dien
DSM
Hoogovens
Hudig Langeveldt
Ingwersen & Co
F. van Lanschot Bankiers
Lease Plan Holding
Mees & Hope
Moret Ernst & Young
Nationale Nederlanden
Nederlandse Gasunie
NMB Bank
OHRA
Van Ommeren Nederland
Paardekooper & Hoffman
Perscombinatie
Raet
Riska
Robeco
Van Rossum & Partners
Van Spijk Drukkerij
Target Leasing
Van der Veen en Partners
Verolme Scheepswerf Heusden
Wenneker/Dujardin
Wilton Fijenoord
en nog een onderneming die
onbekend blijft.

1. Op donderdag 23 augustus jl was de directie van de Universiteitsbibliotheek Amsterdam op bezoek in het Centrum. De bedoeling was tot samenwerking te komen met de bibliotheek van het Euwe-Centrum.

Zoals wellicht niet aan iedereen bekend heeft de U.B. de beschikking over de schaakboekencollectie Alexander Rueb. Afgesproken werd, dat het Max Euwe-Centrum op een eigen pc via een modem toegang krijgt tot de schaakcatalogus van de U.B. Via het modem kan nagegaan worden of een bepaald boek aanwezig is en kan dit opgevraagd worden.

Bezoekers van de bibliotheek van het Euwe-Centrum kunnen dan via de bibliothecaris van het Centrum inzage in het boekenbestand van de U.B. krijgen. Besloten is deze nieuwe faciliteiten in de loop van 1991, zodra het Centrum verhuisd is te doen ingaan. Daarmede komt het totale schaakboekenbestand, waarin men in het Euwe-Centrum inzage kan krijgen op ca 15.000 banden.

Over de verdere consequenties van deze samenwerking zal t.z.t. in deze rubriek nader bericht worden. Dat een en ander aantrekkelijke perspectieven opent voor alle schakers, die in de bibliotheek van het Euwe-Centrum willen studeren of onderzoek verrichten ligt voor de hand.

2. Na de succesvolle Batsford-schaakwedstrijd gaat Batsford ervoor zorgen, dat alle schaakboeken, welke door deze uitgeverij op de markt zijn gebracht ook in de bibliotheek van het Centrum beschikbaar zullen zijn. Daartoe wordt thans geïnventariseerd wat er nog ontbreekt. Dat blijken nog heel wat titels te zijn.

3. Terugkomend op de in ons vorige nummer geplaatste oplossing van beide problemen eerst nog even een kleine correctie t.a.v. het eerste probleem, waarvan de sleutelzet 1. Dc1... inderdaad juist was. Echter het mat op de tweede zet in in geval van a) na 1. ..., Kd5: niet 2. Pcb4:... wegens 2. Tb4: +, maar 2. ..., Pe7 + + en in geval h) na 1. ..., Pe5 niet 2. Pcb4:... wegens 2. ..., Pc6, maar 2. ..., Pe3 + +. Voor de goede oplossing was, zoals gebruikelijk alleen inzending van de sleutelzet voldoende.

Als prijswinnaars kwamen uit de bus: G.J. Timmerman, Capelle a/d IJssel A. Lucca, Utrecht en C. Alblas, Arnhem

De uitreiking van de prijzen zal geschieden op *dinsdag 23 oktober 1990, des middags om 3 uur in het Max Euwe-Centrum*. Iedereen die daarbij aanwezig wil zijn kan dan tevens het complete schaakfonds van Batsford ter inzage krijgen en eventueel via een stand van de boekhandel aankopen daaruit doen.

4. De bibliotheek van het Euwe-Centrum zou ook gaarne nog een andere

boekencollectie completeren. Het gaat daarbij om het volgende:

Van de beroemde serie van twaalf deeltjes: 'Theorie der Schaakopeningen' bezit het Euwe-Centrum de eerste druk compleet. Ook van de 2e t/m de 8e druk zijn een groot aantal delen aanwezig, maar geen van deze drukken is compleet. Wie kan het Euwe-Centrum helpen een en ander aan te vullen? Gezocht worden nog:

1e druk: delen -

2e druk: delen 9

3e druk: delen 8

4e druk: delen 4,9,10,12

5e druk: delen 2,3,8,9,10,11

6e druk: delen 1,2,4,5,6,7,12

7e druk: delen 1,4,5,6,7,8,9,10,11,12

8e druk: delen 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12

Indien U kunt helpen graag een telefoontje: 020-257017.

5. Enige tijd geleden heeft het Euwe-Centrum een copie ter beschikking gekregen van de beroemde *Isle of Lewis Chessmen*. De originele set is de tot nu toe oudst bekende complete schaakset, waarschijnlijk daterend uit de 11e eeuw en naar het schijnt afkomstig van de Vikingen. De complete set in copie is door Lazet te Vlaardingen aan ons Centrum voor tentoonstelling aangeboden en is in een speciale vitrine uitgesteld.

6. De afgelopen zomer heeft het Euwe-Centrum zich weer kunnen verheugen in een groot aantal buitenlandse bezoekers. Bij inventarisatie bleken deze bezoekers uit de volgende landen afkomstig:

Europa: België, Denemarken, Engeland, Finland, Frankrijk, Hongarije, Joegoslavië, Letland, Oost-Duitsland, Polen, Rusland, Spanje, Tjechoslowakije, Turkije, West-Duitsland, IJsland, Zweden.
Overzee: Canada, Chili, Curaçao, USA en Zuid-Afrika.

Tevoren waren er al bezoekers uit Argentinië, Australië, Bolivia, Italië, Liechtenstein, Oostenrijk, Portugal, Thailand en Zwitserland.

Voor het buitenlands bezoek zijn teksten van de tentoonstelling in het Frans, Duits, Engels, Italiaans en Spaans beschikbaar.

Onze cursus in Terneuzen werd ingeleid met een simultaanséance door de docent Richard Meulders.

Het eerste weekend van de schaakacademie begon in Tilburg. Vier "jeugdtoppers" op een rij.

De beslissende partij in ons snelschaaktoernooi. J. Verleur, winnaar met 6½ uit 7 verslaat F.F. Verbeek, die gedeeld derde werd.

De jeugdtop met de twee docenten Sosonko en van Wijgerden.

1. Van 5 t/m 14 oktober a.s. wordt in het Singer Museum te Laren NH (Oude Drift 1) de jaarlijkse Herfstflora-tentoonstelling gehouden. Deze tentoonstelling welke elk jaar tienduizenden bezoekers trekt is telkens aan een ander thema gewijd. Dit jaar is o.a. aan het Max Euwe-Centrum gevraagd met een schaakcollectie deel te nemen. Een goede reden voor een dagje uit!
2. Gedurende de maand oktober wordt mede met het oog op de herfstvakantie een tentoonstelling gehouden in ons Centrum gericht op 'Kinderen en het Schaakspel'. Het betreft hier vooral zelfgemaakte schaakspellen van allerlei materialen zoals smurfen, playmobielen, matroesjkas, schroeven en moeren etc. Het moedigt aan tot zelfwerkzaamheid en creativiteit.
3. Dinsdag 23 oktober, des middags om 3 uur prijsuitreiking van de Batsford-schaakwedstrijd in het Max Euwe-Centrum (zie: *vorige rubriek punt 3*).
4. Gedurende de maand november schaaktentoonstelling in de Openbare Bibliotheek te Delft met werk uit de collectie van het Euwe-Centrum.
5. Gedurende de maand november wordt in het Euwe-Centrum een tentoonstelling gehouden van speciale schaakstukken o.m. uit de collectie Waaldijk.
6. Zaterdag 24 november vindt in het Euwe-Centrum weer de jaarlijkse schaakboekenmarkt plaats. Deelnemers (liefst geen vakhandel) zijn van harte welkom. Gaarne tevoren een telefoontje aan ons secretariaat (020-257017) voor reservering van ruimte voor de aan te bieden boeken.
7. Gedurende de maand december zal opnieuw door de Schaakmotiefgroep van filatelisten een tentoonstelling in ons Centrum worden ingericht.
8. Van half januari tot half februari 1991 wordt in het Museum Winterswijk de schaakcollectie van het Euwe-Centrum tentoongesteld. Zoals wellicht niet aan iedereen bekend, is Dr. Max Euwe leraar wiskunde geweest aan de middelbare school te Winterswijk en het is om die reden, dat het Museum aldaar een deel van onze collectie naar Winterswijk wilde halen.

Nog vers in het geheugen ligt het zoggenaamde gastcollege dat Jan Timman op 27 april gaf aan de Nederlandse jeugdtop. Dit ging vooraf aan de persconferentie, waarin o.a. werd teruggeblikt op de match Timman-Karpov. Over deze dag is zojuist een bescheiden boekje verschenen. Mede in verband met onze internationale contacten en de internationale aspecten van de schaakacademie is dit boekje in de Engelse taal gesteld. Inmiddels ging de eerste cyclus van de opleiding van de jeugdtop van start. Dankzij hulp van Interpolis gebeurde dit in Tilburg tijdens het 14e Interpolis-schaaktoernooi met als docenten Genna Sosonko en Cor van Wijgerden. Tijdens het weekend van 21-23 september was ook Boris Gelfand (USSR) bij de opleiding betrokken. In dit seizoen zullen nog vier weekends volgen.

Voor enkele leden van het aanbevelingscomité van de schaakacademie en voor de leiding van instellingen die niet het Max Euwe-Centrum steunden werd zaterdag 22 september - eveneens in Tilburg - een snelschaak-toernooi georganiseerd.

Beginnend in september staan weer vele cursussen voor club- en huisschakers (rating 1400-1700) op het programma in de plaatsen Alkmaar, Apeldoorn, Dokkum, Haarlem, Hengelo, Terneuzen en Venlo, alsmede vervolgcursussen te Amsterdam en Rotterdam. Wanneer dit jaar wordt afgesloten zullen er in ruim 15 plaatsen meer dan 20 cursussen plaats gevonden hebben. Hiermee zijn dan ruim 350 cursisten bereikt. De zojuist begonnen cursus in Terneuzen kreeg een wat feestelijke opening met een kleine persconferentie en een simultaan vooraf. Dit vooral omdat hier voor het eerst grensoverschrijdend gewerkt wordt. Het internationale aspect ligt hier zowel in de docent, de Belgische FIDE-meester Richard Meulders en een gemixt gezelschap van Belgische en Nederlandse deelnemers. Voor het komende voorjaarsseizoen 1991 (jan.-mei) zijn cursussen in voorbereiding in Amsterdam, Breda, Gent (België), Goeree-Overflakkee (Nieuwe Tonge), Noordwijk/Leiden, Rotterdam en

Sneek/Bolsward, voor schakers met rating 1400-1700 en een cursus te Groningen voor schakers met rating 1700-1900. Deze laatste cursus is een proefproject. Een extraatje staat nog open voor schakers met een Elo van ca 1600-1700 voor een cursus van 4 lessen op de dinsdagen 23 oktober a.s., 30 oktober, 6 november en 13 november.

Deze cursus heeft als docent Alexei Ivanov, kampioen van Leningrad en FIDE-meester. De cursus wordt gegeven in de Engelse taal. Plaats van de cursus Clublokaal Isolani, Groenhoven 650, Amsterdam-Zuid (Bijlmer) op 200 meter van metrostation Ganzenhof. Bereikbaar ook met de buslijnen 59, 174, 120/126. Aanvangstijd 20.00 uur. De kosten voor de gehele cursus bedragen f 30,- per persoon te betalen bij de aanvang van de cursus aan de zaal. De cursus zal vooral ingaan op strategische onderwerpen. Inschrijving bij de coördinator Minze bij de Weg, tel. 020-901417, adres: Kneppelweg 131, 1104 MD Amsterdam.

Het boekje 'Guest lecture given by Jan Timman for talented young dutch chess players' kan besteld worden door overmaking van f 9,50 (incl. verzendkosten) op giro 5401670 t.n.v. Stichting Max Euwe Centrum te Amsterdam of tegen betaling van f 7,50 indien afgehaald op het Max Euwe-Centrum.

Op woensdag 3 oktober a.s. wordt in Zandvoort een straat genoemd naar Max Euwe. Dat Zandvoort 55 jaar na het wereldkampioenschap van Max Euwe het straatnaambord 'Max Euwestraat' gaat onthullen zal ongetwijfeld verband houden met de aldaar gespeelde beroemde 26 partij van het wereldkampioenschap, die de welhaast legendarische naam 'de Parel van Zandvoort' meekreeg.

- A61 BI 27.4
Benoni (Modern)
 Zoran Ilic
 Chess (Pergamon) nr. 3 (1990) p.22-25
 A77 BI 02.2
Benoni
 Bruce Pandolfini
 Chess Life nr. 8 (1990) p. 529
 B04 AL 05.5
Aljechin
 Andrew Martin
 Chess (Pergamon) nr. 2 (1990) p. 30-33
 B04 AL 05.5
Aljechin
 Leonid Shamkovich / Don Maddox
 Chess Life nr. 5 (1990) p. 335-336
 B04 AL 05.5
Aljechin
 A. Vitolinš
 Šahs Riga nr. 11 (1990) p. 11
 B22 SI 48.4.5
Siciliaans (Smith-Morra-gambiet)
 John Donaldson
 Inside Chess nr. 12 (1990) p. 4
 B25 SI 45.9
Siciliaans
 Jan Ambrož
 Československy Sach
 B32 SI 32.1.7
Siciliaans
 Jan Ambrož
 Československy Sach
 nr. 5 (1990) p. 76
 nr. 6 (1990) p. 90
 nr. 7 (1990) p. 107
 SI 15.2
 B70
Siciliaans (Draak)
 Thorsten Cmiel
 Schach Echo nr. 5 (1990) p. 186-187
 B77 SI 18.5
Siciliaans (Draak)
 Fabio Lotti
 Telescacco Nuovo nr. 5 (1990) p. 119-121
 B81 SI 20.7
Siciliaans (Keres-aanval)
 Hermann Heemsoth
 Fernschach nr. 6 (1990) p. 250-252
 B89 SI 26.3-10
Siciliaans (Velimirovics)
 A. Liszenko
 Sakkélet nr. 4 (1990) p. 125
 nr. 5 (1990) p. 156
 nr. 6 (1990) p. 185
 nr. 7 (1990) p. 220

B99 SI 09.9.5
Siciliaans (Najdorf)
 Jerzy Konikowski
 Fernschach nr. 8 (1990) p. 343-344
 C02 FR 03.3.12-13
Frans
 Sergiu Samarian
 Europe Echecs nr. 376 p. 57
 nr. 377 p. 56
 nr. 378 p. 57
 C17 FR 10.1
Frans
 Dr. John Nunn
 Schach-Aktiv nr. 6 (1990) p. 311-314
 C41 KP 08.
Philidor
 Redactie
 Klubzeitung SK Donau Wien
 nr. 6 (1990) p. 10-13
 nr. 7 (1990) p. 16-20
 C43 RG.02.2.7-10
Russisch
 A. Rajetsky/M. Tsjetverik
 Shahmatny Bjulletin nr. 5 (1990) p. 1-3
 nr. 6 (1990) p. 3-5 + 48
 C44 KP 05.1-2
Ponziani
 Benito Lopez Esnaola
 Mate Postal nr. 70 p. 260-263
 C51 IG 05.1
Evans-gambiet
 Anatoli Matsukevitsj
 Sahs Riga nr. 12 (1990) p. 10-11
 nr. 13 (1990) p.
 C52 IG 05.5
Evans-gambiet
 Jerzey Konikowski
 Fernschach nr. 6 (1990) p. 245
 C55 IG 01.1
Italiaans (Tweepaardenspel)
 O. Stetsjko
 Shamatny Bjulletin nr. 5 (1990) p. 6 + 32
 C57 KP 01.2
Traxler-gambiet
 Attila Schneider
 British Chess Magazine
 nr. 7 (1990) p. 292-295
 nr. 8 (1990) p. 346-347
 C64 RL 01.3
Spaans
 Svetozar Gligoric
 Suomen Shakki nr. 6-7 (1990) p. 306-314
 C78 RL 12.5

Spaans (Möller-systeem)
 Jerzy Konikowski
 Fernschach nr. 7 (1990) p. 294-295
 C89 RL 17.4
Spaans (Marshall)
 Sergiu Samarian
 Europe Echecs nr. 379 p. 57
 C89 RL 17.8
Spaans (Marshall)
 Dr. John Nunn
 Schaaknieuws nr. 185 p. 8-9
 E14 QI 03.1-3
Dameindisch
 M. Judovitsj
 Shahmatny Bjulletin nr. 5 (1990) p. 4-6
 E15 QI 15.4
Dameindisch
 András Adorján
 Europe Echecs nr. 379 p. 54-56
 E32 NI 20.5
Nimzoindisch
 O. Stetsjko
 Sahs Riga nr. 9 (1990) p. 12
 E37 NI 23.1
Nimzoindisch
 Svetozar Gligoric
 Suomen Shakki nr. 4 (1990) p. 192-202
 E84 KI 35.4
Koningsindisch (Sämisch)
 Eduard Gufeld
 Jaque (Revista Espanola) nr. 289
 p. 530-534
 E88 KI 43.7
Koningsindisch (Sämisch)
 Raymond Keene
 Jaque (Revista Espanola) nr. 289
 p. 543-546
 E89 KI 39.1
Koningsindisch
 Svetozar Gligoric
 Suomen Shakki nr. 3 (1990) p. 144-154
 E92 KI 17.1-7
Koningsindisch
 A. Kuzmin
 Shahmatny Bjulletin nr. 6 (1990) p. 6-10
 E94 KI 15.7
Koningsindisch
 Heinze Wirthensohn
 Schachwoche nr. 27 (1990) p. 28-30

1. John Nunn:

Beating the Sicilian 2 Batsford Ltd
London 1990 170 pag. ISBN 0 7134
6445 3, f 50,65.

In 1984 verscheen *Beating the Sicilian*, een openingsrepertoire voor de witspeler tegen iedere variant van het Siciliaans. Het boek was bedoeld voor spelers die niet veel tijd hadden om openingen diepgaand te bestuderen en toch beslagen ten ijs wilden komen. Tot zijn verbazing constateert Nunn 6 jaar later dat veel collega-grootmeesters tot deze categorie behoren. Immers zijn aanbevelingen vonden grif aftrek in de grootmeester-praktijk. Aangezien niet iedere variant op dit niveau de toets der kritiek kon doorstaan zag Nunn zich gedwongen het boek te herzien hetgeen resulteerde in *Beating the Sicilian 2*. Met name de hoofdstukken over de Scheveninger, de Draak, de Pelikan en de Taimanov-variant zijn ingrijpend gewijzigd. Het boek is voor iedere e4-speler van elk niveau een waardevolle aanwinst. Betwifeld mag worden of veel schakers het boek ook daadwerkelijk zullen aanschaffen.

Was 6 jaar geleden de prijs van de eerste versie nog f 33,10, nu kost de nieuwe versie f 50,65.

Voor de gemiddelde schaker waarschijnlijk een te hoge prijs.

2. Raymond Keene, James Plaskett, Jon Tisdall:

Englische Verdediging ...e6, ...b6, ...Lb7 Thomas Beyer Verlag, Hollfeld 1990; 108 pag. ISBN 3 89168 0082, prijs: DM 19,80.

Engelse schakers staan bekend om hun originaliteit. Aanvankelijk nam de schaakwereld hun openingsexperimenten nauwelijks serieus, maar sinds Miles in 1980 wereldkampioen Karpov na 1. e4 a6 versloeg worden de curieuze zetten met meer respect bejegend. Een van de vruchten van de Engelse school is het dame-fianchetto, getypeerd door de zwarte opbouw: ...e6, ...b6, ...Lb7 en door de auteurs van het hier besproken boek terecht 'Engelse verdediging' gedoopt. Het openingssysteem is zeer flexibel en kan zowel op de beginzet c4, d4, als op e4 worden toegepast. Het boek is oorspronkelijk in 1987 verschenen en nu

in het Duits vertaald. Dat er uit de afgelopen 3 jaar geen partijen in voorkomen is geen enkel bezwaar. De lezer krijgt genoeg inventieve ideeën aangereikt en wordt a.h.w. uitgenodigd om zelf op onderzoek uit te gaan in dit onherbergzame gebied. Kortom, aanbevolen voor de avontuurlijke schaker.

3. Gennadi Nesis / Igor Blechzin:

Spanish - richtig gespielt Thomas Beyer Verlag, Hollfeld 1990: 88 pag. ISBN 3 89168 017 1; prijs DM 19,80

Spanisch-richtig gespeeld is een raadselachtig werkje. Waarom het boekje is geschreven en voor wie het is bedoeld wordt niet duidelijk gemaakt.

Zelfs de flaptekst gaat nauwelijks over de inhoud van het boek. Na een lang betoog over de Spaanse opening in het algemeen wordt in de slotalinea vermeld, dat het boek een selectie van partijen bevat. Ook de selectiecriteria zijn vaag.

Waarom 5 partijen van de zgn. 'verbeterde Steinitz-variant' worden gegeven en maar 1 partij van de Klassieke/Cordel-variant wordt niet beargumenteerd. In die partij wordt verwezen naar de hoofdvariant 4. ..., Pg8-f6 'womit wir uns in der nächsten Partie bekannt machen'. Helaas, de hoofdvariant is blijkbaar onderweg gesneuveld. Positief is dat de keuze van de partijen actueel is. Maar liefst 19 van de 49 geselecteerde partijen stammen uit 1988.

Blijkbaar een goed jaar voor de moeder der openingen.

4. Robert Bellin:

Winning with the Dutch Batsford Ltd, London 1990: 185 pag. ISBN 0 7134 5760 0; prijs f 38,90

5. Larry Christiansen / Jeremy Sillman:

Hollandische Verdediging Das Schach-Archiv, Kurt Rattmann, Hamburg 1990: 201 pag. ISBN 3 88086 000 9; prijs DM 24,80

De Hollandse verdediging die jarenlang als inferieur bekend stond staat de laatste jaren weer volop in de belangstelling. Ook op het allerhoogste niveau wordt deze opening gespeeld door o.a. Short, Salov, Yusupov en M. Gurevich. Geen wonder dat onlangs 2 boeken over het Hollands verschenen.

De beide boeken van Batsford en Rattmann over het Hollands ontlopen elkaar

niet veel qua inhoud en actualiteit. Het Duitse boek legt het accent meer op de openingsfase. Een duidelijk overzicht maakt het zeer geschikt als naslagwerk voor de zich ontwikkelende schaker. Belin daarentegen behandelt hele partijen, waardoor de lezer ook inzicht krijgt in het midden- en eindspel dat uit het Hollands kan ontstaan. Zijn boek lijkt zich beter te lenen voor de meer gevorderde schaker.

6. Andras Adorjan / Jeno Döry:

Black is OK! Eröffnungen: Siege mit Schwarz C. Bange Verlag (Edition Beyer) Hollfeld 1990, 160 pag. ISBN 3 8044 1353 6; prijs DM 24,80

Het bekende boek 'Black is OK' van Adorjan is in het Duits vertaald en verscheen deze zomer. De kern van het boek bestaat uit een achttal interessante openingsideeën voor de zwartspeler, aanvuld met een aantal partijen van Adorjan zelf. De eerste 2 nog onder zijn vroegere naam Jocha. De acht belangrijkste hoofdstukken werden in de jaren 1985/86 als artikelen gepubliceerd in diverse schaaktijdschriften en hebben anno 1990 hun actuele glans verloren. Tegenwoordig gaat de verspreiding van schaakinformatie zo snel, dat een openingsnieuwtje geen lang leven beschoren is. Ofwel het wordt binnen één à twee jaar weerlegd, ofwel het is zo snel dat de zet vermeden wordt. De boodschap van het boek om ook als zwartspeler met een positieve instelling de strijd aan te gaan en op winst te spelen blijft overeind.

7. Lothar Nikolaiczuk:

Gezielte Mittelspielstrategie 100 x Königsindisch: 198 pag. DM 26,80.

8. **100 x Sanisch I:** 206 pag. DM 26,80. Beide: Thomas Beyer Verlag, Hollfeld 1990. ISBN 3 89168 024-4 en 023-6

Vorig jaar verscheen in deze serie een selectie van 100 middenspelstellingen uit resp. het Frans, Grünfeldindisch en Pirc/Moderne Verdediging. Dit keer heeft Nikolaiczuk 100 stellingen uit het Spaans en Koningsindisch. Aan de boekbespreking in Nieuwsbrief nr. 11 (oktober '89) valt slechts toe te voegen, dat de huidige delen ook een partijenoverzicht bevatten, waaruit in één oogopslag blijkt, dat de

gekozen partijen van zeer recente datum zijn. Voor de harde werker die zich verdiepen wil in een van de 2 openingen bieden de goed verzorgde boeken 100 x stof tot nadenken. Van harte aanbevelen.

9. Boris Shashin:

Attacking the Queenside Batsford Ltd, London 1990: 112 pag. ISBN 0 7134 6567 0; prijs f 32,85

Ca. 70% van de schaakboeken is gewijd aan openingstheorie. Het restant bestaat uit boeken over midden- en eindspel, biografieën, toernooiboeken etc. Ook boeken over combineren en aanvallen behoren tot deze kruimels. En dan nog richt de aandacht zich op de vijandelijke koning. De aanval op de damevleugel, waar de koning zich meestal niet bevindt is een blinde vlek in de schaakliteratuur. Met 'Attacking the Queenside' poogt Shashin dit onbetreden gebied in kaart te brengen. De eerste verkenning over thema's als het binnendringen in de vijandelijke stelling, promoties, aanval met een pionnenmeerderheid resp. -minderheid. Shashin's onderwerp is interessant en verdient navolging. Wat te denken bijv. van een boek over minoriteits-aanval?

10. Max Euwe:

Positions- und Kombinationsspiel im Schach Edition Beyer im Bange Verlag, Hollfeld 1990 (5. Druck) 136 pag. ISBN 3 8044 1352 8; prijs DM 22,80

Sinds 1989 zijn de auteursrechten van de schaakdivisie van de bekende uitgeverij Walter de Gruyter & Co in bezit gekomen van uitgeverij C. Bange / Joachim Beyer te Hollfeld. In dit fonds bevond zich ook het beroemde leerboek dat nu in 5e druk uitkomt. Het theoretische deel bleef ongewijzigd. Euwe schreef dit hoofdstuk reeds in 1937 en 1938 in de vorm van 12 artikelen voor het Engelse 'Chess'. Nu meer dan 50 jaar later hebben Euwes artikelen nog niets aan waarde ingeboet. Het hoofdstuk 'Toelichten de Partijen' is uitgebreid met 10 meer recente voorbeelden. Zo merkt de lezer dat ook partijen van hedendaagse grootmeesters als Kasparov, Karpov, Nunn etc. Euwes principes bevestigen. Kortom een klassiek meesterwerk in een modern jasje gestoken.

11. Dr. Werner Lauterbach:

125 Große Endspiele Joachim Beyer
Verlag, Hollfeld 1990: 72 pag. ISBN
3 88805 084 7; prijs DM 16,80

Dit werk is van de bekende Duitse schaakpublicist Dr. Werner Lauterbach, die vorig jaar oktober op 76-jarige leeftijd overleed. Lauterbach was actief in de Duitse schaakwereld als speler, organisator, wedstrijdleider - hij was al in 1934 scheidsrechter bij de match Aljechin - Bogoljubov - en als publicist. Het betreffende boekje is waarschijnlijk een uitgebreide versie van het in 1984 verschenen 100 Große Endspiele. Het heeft niet de pretentie de lezer de geheimen van het eindspel bij te brengen. Veeleer wil het de lezer verbazen door te laten zien welke mogelijkheden op het oog simpele stellingen met zeer weinig materiaal nog bevatten. En daarin slaagt het boekje volledig. Voor m.n. jonge spelers, die gewend zijn zich vooral met openingstheorie bezig te houden, kunnen deze subtiele eindspelen een openbaring zijn.

12. Yakov Neishtadt:

Your Move Batsford Ltd, London
1990; 145 pag. ISBN 0 7134 6290 6;
prijs f 35,-

In zijn voorwoord verontschuldigt Neishtadt zich bijna voor het feit, dat het huidige boek 'Your Move' veel overeenkomsten vertoont met zijn vorige werk 'Test your tactical ability'. Maar zo voegt hij er in één adem aan toe: 'geen enkele stelling komt in beide boekjes voor'. Kortom 420 nieuwe combinaties voor de speler die zijn tactiek wil aanscherpen of op peil houden. De opzet van het boek is degelijk. De eerste hoofdstukken wordt de lezer aan de hand van de meester ingewijd in diverse thema's zoals bijv. onderste rij, open koningsstelling, pat, penning etc. Na enkele voorbeelden mag de lezer het zelf proberen. Het leeuwendeel van het boek bestaat uit 275 opgaven zonder aanwijzingen. Hier wordt de lezer als het ware het diepe ingegooid en moet blijken of hij blijft drijven of zelfs kan zwemmen. De opgaven zijn pittig, maar ook als men zelf de oplossing niet vindt is de uitleg leerzaam. Een stevig boekje hersengymnastiek voor de liefhebber.

13. J. Konikowski / P. Schulenburg:

Kombiniere wie ein Grossmeister
C. Bange Verlag (Ed. Beyer) Hollfeld 1990: 200 pag. 500 diagr. ISBN
3 8044 1355 2; prijs DM 29,80

Dit schrijvers duo, bekend van testboeken op eindspelgebied, heeft zich dit keer bezig gehouden met combinaties van grootmeesters. De auteurs selecteerden 50 grootmeesters. Iedere grootmeester krijgt 2 pagina's toebedeeld: naam, foto (niet altijd even recent; de foto van Timman is waarschijnlijk 12 jaar oud), geboortedatum en 10 partijstellingen. Aangezien het combinaties van grootmeesters betreft is het niveau van de opgaven hoog. Het boek is het meest geschikt voor spelers met een Elo tussen 1800 en 2100.

14. Egon Varnusz:

Paul Keres 'Best Games Vol. 2. Pergamon Chess UK, London 1990: 278 pag. ISBN 0 08037134 6; prijs £ 11.95 (paperback) resp. ISBN 0 08 037140 X; prijs £ 18.95 (gebonden)

Op 5 juni 1975 overleed zeer onverwacht de Estlandse grootmeester Paul Keres. Euwe aarzelde geen moment en reisde ogenblikkelijk af naar Tallin, waar hij getuige was van het meest indrukwekkende eerbetoon ooit aan een schaker gebracht. In Schakend Nederland schreef Euwe hierover: 'De populariteit die Keres gedurende zijn leven had genoten werd weerspiegeld in de massale belangstelling bij zijn begrafenis. Honderdduizenden volgden de baar. Grote verslagenheid onder de gehele bevolking'. Een foto van de begrafenisstoet is te zien in het boek 'Paul Keres' Best Games Vol.II' Een ongelofelijk schouwspel. Aan weerszijden van een brede boulevard staat het publiek rijen dik om een glimp van de baar op te vangen. Toch zijn de 13 foto's slechts bijzaak in dit prachtige boek. Met deel II, dat open en half-open (1. e4) partijen van Keres bevat besluit Varnusz zijn monumentale werk over de kroonprins van het schaken. Dit deel bevat 240 partijen, of beter gezegd parels, want de dynamiek en attractiviteit van Keres' stijl staan garant voor schoonheid. Het boek is zeer verzorgd uitgegeven, de teksten zijn vetgedrukt, het commentaar is helder en to

Deze nieuwsbrief is een uitgave die bestemd is voor de donateurs van het Max Euwe-Centrum. U kunt de nieuwsbrief regelmatig dus ontvangen door donateur te worden van de Stichting Max Euwe-Centrum, door een bedrag van min. f 20,— per kalenderjaar (meer mag ook) over te maken op giro 5401670 t.n.v. Stichting Max Euwe-Centrum te Amsterdam, of door te bellen: 020-257017, waarbij U advies omtrent betaling moogt verwachten. Opmerkingen of kritiek op de inhoud van de nieuwsbrief zal gaarne worden aanvaard als dat de kwaliteit kan verbeteren.

the point, de indexen overzichtelijk, kortom zoals een goed schaakboek hoort te zijn. Bovendien brengt Pergamon Press het boek uit in paperback en gebonden versie. Hulde!

15. Simon Webb:

Chess for Tigers (2nd ed) Pergamon

Chess UK, London 1990: 120 pag.

ISBN 008 0377882; prijs f 4,95

Chess for Tigers is een van de weinige schaakboeken die er niet op gericht zijn de lezer beter te leren schaken. Het boek beoogt wel de lezer meer punten te laten scoren. Dat kan door een tijger te worden. Tijgers zijn niet vriendelijk, hebben geen scrupules en kennen slechts één doel: winnen. Het grappige boekje van

Webb, alleraardigst geïllustreerd, verscheen voor het eerst in 1978 en bevat praktische tips voor spelers van elk niveau. Aan bod komen o.a. het openingsrepertoire, de tijdnoedfase, hoe te spelen tegen zwakkere en sterkere spelers. Ook wordt uitvoerig stilgestaan bij 'the secrets of swindle'. De 2e druk bestaat uit de originele versie plus 3 nieuwe (niet zo interessante) hoofdstukken over teamschaak, snelschaken en correspondentieschaak. Ongetwijfeld zal door dit boek een nieuwe generatie tijgers opstaan. De schaakwereld is bij deze gewaarschuwd.

(Boekbesprekingen: Ton Sibbing)

Het Max Euwe-Centrum stelt goede ideeën altijd op prijs. Diegenen die met ons mee willen denken over mogelijkheden op het gebied van bijvoorbeeld (schaak) tentoonstellingen of andere activiteiten worden verzocht ons met een klein briefje daarvan op de hoogte te stellen. Schaakboeken-verzamelingen kan men legateren aan stichtingen als het Max Euwe-Centrum. Als U zelf daarover denkt of iemand kent met deze gedachte, houden wij ons van harte aanbevelen.